

Matka, jonka saimme

16.9.2017

Ihminen tekee elämänsä aikana monta matkaa. Matka menneisyyteen, lapsuuteen, kotiky-
lälle, ulkomaille, ihmissuhteeseen, omaan sisimpään tai hiljaisuuden lähteille. Lappi koh-
teena on monille toistuva matka. Ruska-aikana, talven hangille ja kevään kirkkaille maise-
mille, joskus myös kesän yöttömään yöhön.

Yö on väistymässä, kaupungin valot syttymässä ja kaupunki heräämässä uuteen päivään.
Järvenpään linja-autoasemalle kaartaa linja-auto ja pikkuhiljaa 36 ihmistä ovat auton ym-
päriillä. Puheensorina, halaukset ja pälyilevät katseet kohtaavat. Uusi matka on alkamassa.
Linja-auto lähtee liikkeelle. Matkanjohtaja antaa alkuohjeet ja kehottaa parin ekan tunnin
hiljaisuuteen sekä lepoon lyhyen yön jälkeen. Hiljaisuuden täyttää vain muutaman ihmisen
supina suppilovahveroista ja kantarelleista. Pian suurin osa nukahtaa.

Matkan ryhmäytyminen alkaa pian. Taitavat matkanjohtajat osaavat tehtävänsä. Järvenpään
Latu on tottunut matkanjärjestäjä ja asiat ovat hallinnassa. Ensi-apuohjeet, kiertävä turval-
lisuussuunnitelma ja muut esittelyt seuraavat yli 14 tunnin matkaa yhtä luontevasti kuin
tarvittavat pysähdykset. Bussikuskia vaihdetaan puolessa välissä ja maisema muuttuu pian
Lapin maisemaksi. Ruska näyttää värinsä, joki virtaa vieressä ja Ruotsi näkyy lähellä.

Loppumatkasta kokenut bussinkuljettaja kertoo asiantuntevasti monien Lapin matkojen ko-
kemuksista ja edessä siintävistä tuntureista väistellen samalla tietä ylittäviä poroja. Ilta on
selättämässä päivää, kun auto kaartuu Muonion Tunturikeimiön majalle. Isännän kertoessa
matkalaisille ohjeita talon kello tikittää tasaisella vauhdilla. Seinällä oleva taulu ylistää
Muonion alueen kauneutta. Siitä me näemme jotain huomenna, kun matka jatkuu.

17.9.2017

Uusi aamu alkoi sumuttomana ja pilvisenä. Pälyilevät katseet olivat muuttuneet tutummiksi, kun aamiaisen jälkeen matka suuntautui Särkitunturin laelle. Ryhmä, jossa kaikki eivät tunne toisiaan etsii paikkaansa. Osa haluaisi puhua paljon, jotkut vetäytyä ja loput sulautua. Omien ammattien paljastaminen voi olla matkalla rasittavaa. Lomalla et halua kuulla ammattisi asioita, vaan keskittyä matkaan ja maisemaan.

Nousu tunturille paljastaa, että ryhmä on tasan yhtä vahva kuin sen heikoin lenkki ja yhtä heikko, kuin sen vahvin ihminen. Maisema mykistää ihmiset erilaiseen käyttäytymiseen. Osa nauttii maisemasta, kun muutamat haluavat tallentaa jokaisen kuvan itselleen. Syksyinen ruska ja maisema näyttää värejään ja tunturit peilaavat taustalla kaukokaipuuta. Riekonmarja, nahkajäkälä ja muut maan antimet mykistyttävät.

Tunturin päällä tuulee enemmän. Ihminen käy matkalla läpi omaa elämäänsä, johon kuuluu ylä- ja alamäkeä, tyyntä ja tuulta. Tuulen ja kylmän tehtävä on muistuttaa miten miellyttävää on olla tyynessä ja lämpimässä ilmanalassa. Päivän tunnit kuluvat nopeasti ja ensimmäisen päivän patikointi on ohi. Matka alkaa löytää uomansa. Matkalainen löytää oman paikkansa ja oppii hyväksymään toisen läsnäolon. Yhteys jatkuu saunan lauteilla, terassilla, iltaruualla ja illanvietossa. Eilen aamulla vielä vieraammalta näyttäneet kasvot ovat kahden päivän jälkeen tulleet tutummaksi. Huomenna on kaikki toisin.

18.9.2017

Keltainen lehti lensi tuulella, kun matkaryhmä pysähtyi Keimiöntunturin alkupäässä odottamaan hetkeksi. Kaksi matkalaista haki unohtuneita tarvikkeita. Ryhmämatkalla pitää oppia odottamaan, vaikka itsellä olisi jo halu mennä. Matka tunturin päälle opettaa sitä. Ihmisen elämä on pääasiassa odottamista. Meneekö matka pilalle, jos joudun heti päivän vaelluksen alussa odottamaan. Se mahdollistaa minulle jotakin uutta. Keltainen lehti tuulella muistutti jostakin uudesta. Irtaantumisesta ja uudelleen suuntautumisesta.

Tunturin päälle nouseminen on jokaiselle oma kokemus. Omien rajojen kohtaaminen ja siksi on hyvä antaa mahdollisuus mennä omaan tahtiin. Joku nopeammin ja joku hitaammin. Lopussa ryhmä sulautuu taas yhteen kuin tunturista avautuva maisema. Jonona jatkuvat järvet, tunturien muodot vasten sumuista maisemaa ja hiljaisuus sulautuvat yhteen kuin kesä syksyyn ja syksy talveen. Vuodenaika toiseen. Kulkeminen sumussa ja ryteikössä opettaa elämän ihmeellisyyttä. Vaikka luulet kaiken hallitsevasi, joskus huomaat, että tarvitset toisen apua. Joku kantaa hetken reppuasi, toinen ojentaa vesipullon, kolmannen kanssa jaat hetken matkakokemuksista ja neljännen kanssa vain mykistyt maisemasta.

Tunturin päältä toiselle tunturille vaeltaminen näyttää perspektiivin. Ihminen, joka on tottunut hätäilemään, huolehtimaan ja liikkumaan ahtaassa voi oppia jotain uutta. Avara maisema pakottaa ajattelemaan kokonaisuutta. Tähän maisemaan joka vain jatkuu, mahtuvat myös matkajaajan pienet huolet, jotka joskus saavat suuremman ja pelottavan muodon. Mutta sitten matka voi opettaa jotain uutta. Sitä että elämä kantaa.

Matkaryhmämme näkee linnun kaartamassa ja liitämässä ilmassa. Mietimme yhdessä mikä lintu se on? Vielä tärkeämpää on tietää, että lintu osaa etsiä oikeat ilmavirrat. Sitten se vain liittää. Ei siis räpiköi, vaan liitelee ja antaa ilman kantaa. Monelle patikoijalle tunturin päälle nousu kaikessa rasittavuudessaan voi olla se hetki, jolloin aavistat että elämä kantaa. Ja näet uudestaan ruskan värittämän keltaisen lehden lentämässä tuulella. Mitä me näemme huomenna yhdessä?

19.9.2017

Rakkakivet, sielun maisema ja tunturin syli. Matkalla tärkeitä eivät ole vain paikat ja paikkojen nimet. Vuontispiiritti, Montellinmaja, Nammalakuru, Rihmakuru ja Pallas. Tärkeitä ovat myös kokemukset, jotka jokainen itse kokee.

Lapin tuntureilla kulkiessa et voi olla törmäämättä rakkakiviin. Vaikka kuinka haluaisit kiertää, jotkut reitit kulkevat yli rakkakivien. Miljoonia vuosia vanhat kivet kehystävät reittiä, maastoa ja matkaa. Rakkakivet ovat muistutus, että matka ei aina mene niinkuin joskus toivoit ja edelleen toivot. Reitti ei aina ole tasainen ja helppo kulkea. Elämään kuuluvat myös kivet, jotka iskevät jalkaan, vaativat enemmän, hidastavat matkaa ja tuntuvat jaloissa. Vaikka maisema ympärillä on upea, joskus on katsottava vain vähän kerrallaan. Ehkä parhaimmillaan Lapin matkailu ja patikointi tunturissa voivat opettaa katsomaan elämää vain askel kerrallaan. Elämä on kuin maisema. Se ei silti häviä mihinkään, vaikka oman elämän rakkakivet tuntuvat jaloissa.

Sielun maisema on jokaiselle oma. Jollekin se on veden näkeminen, toiselle kauas tunturin taakse katsominen ja kolmannelle lähellä rinteessä oleva värien loisto. Sielun maisema on kuva, joka on piirtynyt jokaisen omaan sieluun, jota kukaan toinen ei täysin tiedä. Eikä voi myöskään turhentaa. Siksi eri paikoilla on ihmisille erilainen merkitys. Ne muistuttavat jostakin mistä tulit ja ohjaavat johonkin mihin menet. Monille Lapin matkaajille tietty paikka on voinut muodostua hetkeksi jota odottaa. Siihen voi liittyä kaunis muisto ja kipeä kipu menetetyistä, jota ei saa takaisin. Maisema on kuva, joka on piirtynyt sieluun ja palaa takaisin muistuttaen ajasta joka on ollut, jota elät ja jota odotat. Monille tietty paikka, maisema tai tunnelma voivat muistuttaa kivusta, jonka kanssa on elänyt. Tunturi on armollinen ja ottaa vastaan. Se maalaa ihmisen eteen kuvan, joka hoitaa enemmän kuin ihminen itse ymmärtää. Sielun maisema on edessäsi ja samalla se jää sinun sydämeen matkasta, joka sinulle annettiin.

Syli on ihmiselle yksi kauneimpia ajatuksia. Isän tai äidin syli on muistutus jostakin kaukaisesta, jolloin oli yksi paikka johon sai paeta mitä tahansa elämän vastoinkäymistä. Monelle aikuiselle ihmiselle tunturi voi olla se korvaava syli.

Kun nousee korkealle tunturiin, tuulessa jatkaa alas ja yhtäkkiä alhaalla laaksossa tai suojaissa huomaat olevasi kuin sylissä. Tunturi voi olla kuin armollinen syli, joka ottaa vastaan kuin äiti. Ymmärtää, kuuntelee, silittää, hellii ja rakastaa. Tunturin syli on monelle matkajalle se armollinen hetki, jolloin voit vetäytyä ryhmästä henkisesti omaan yksityiseen. Kuin lapsi äidin syliin. Tunturin syli on paikka, jossa tuuli ei tunnu luissa, kukaan ei vaadi, voit unohtaa kaikki odotukset ja vastoinkäymiset ovat vain väärinymmärrettyjä myötäkäymisiä. Tunturin syli ei vaadi, käskä, kurista ja purista. Se on paikka, jossa saat käpertyä levollisuuteen joka on vain heijastus siitä hetkestä, kun nukahdit kerran oman isän, äidin, kasvattajan tai huoltajan syliin. Tunturi näyttää sinulle parhaimmat puolensa.

20.9.2017

Palkaskero, Laukukero tai Taivaskero? Jokaiselle vaeltajalle on oma keronsa. Tänään luontoäiti sai sen aikaan mihin pitää aina varautua? Suunnitelma voi mennä uusiksi. Aamun luontokeskuksen elokuvan jälkeen tunturivaellus siirtyi kylmenevän ja sateisen sään takia iltapäivään.

Mutta tunturissa vaeltaminen voi opettaa jotakin muuta. Tänään ryhmä jakaantui, mutta Palkas, Lauku - ja Taivaskeroilla oli kaikille katseltavaa. Valkoinen lumivaippa peitti tunturin keveyeen harsoonsa. Maa sai loistaa hetken valkeudessa ennenkuin kohta kokonaan peittyi valkoiseen lumeen. Rakkakiven, jäkälän ja tunturin päälle laskeutunut lumi oli kuin enkelin siiven hipaisu meille jokaiselle. Kosketus ja muistutus jostakin. Olet ainutlaatuinen.

Yksi ihmisen matkan teon heikkous on siinä, että ihminen joko liikaa kiinnittää huomiota itseensä tai sitten liian vähän. Moni ei edes näe oman elämänsä väriloistoa ja sitä kaikkea hyvää ja kaunista mitä elämä on antanut. Liian usein ihminen on käpertynyt oman elämänsä ankeaan värimaailmaan. Ihminen ei näe arvoansa eikä osaa kukkia. Edes joskus.

Elokuva Lapin vuodenaikojen vaihtelusta, tuntureista, eläimistä ja kasveista näytti myös värien loiston. Sen että kaikella on luomakunnassa aikansa. Riekonmarja on väritön ja näkymätön kasvi suurimman osan aikaa vuodesta, mutta aina syksyisin häikäisee ruskamatkailijat. Punaisen ja eri värien väriloisto saa ihmiset kuvaamaan tuota kasvia, joka värillään saa matkalaiset pysähtymään ja haukkomaan henkeään.

Voiko lapinmatka olla jollekin kokemus, joka rohkaisee häntä antamaan oman elämän kukkia. Siksi on hyvä että ihmisiä muistetaan. Tänään oli vuorossa yksi matkalainen, joka syntymäpäivänsä lisäksi sai aloittaa kakun syömisen, kuunnella onnittelulaulun ja vastaanottaa kymmeniä onnitteluja ja halauksia. Ihmisellä on lupa kukkia vähintään kerran vuodessa niinkuin Riekonmarja. Sinun vuorosi loistaa.

21.9.2017

Ryhmämatka on aina matka ystävytyteen, jakamiseen, yhteyteen ja yhteiseen kokemukseen. Siihen liittyvät sanat, jotka sanomme toisillemme. Matka on täynnä muitakin ääniä. Metsä, virtaava vesi, tuuli ja monet muut elementit ovat täynnä uusia ääniä, vaikka monet Lapin matkoilta hakevatkin hiljaisuutta. Tänään matkalla Äkäsmyllyltä Seitakivelle meitä kehoitettiin hiljaiseen hetkeen. Äkäsmyllyllä virtaavan veden voiman ääni tuntui korvissa kun jätimme myllyn taaksemme. Mutta mitä merkitsee kehoitus hiljaisuuteen.

Maailma on täynnä melua ja ääntä, jota ei voi estää. Melusteet ja meluttoman paikan valinta ei poista maailmassa olevaa melua. Julkiset tilat ovat täynnä taustamelua ja minkä tahansa paikan täyttävät ihmiset jättävät keskustelun jälkeen tilan, joka on yhtäkkiä täynnä melua. Silloin on vaikea kuulla edes omaa ääntä.

Mitä enemmän ihminen ja ihmiskunta kaupungistuu, sitä enemmän on ääntä ja melua. Mutta sen seurauksena myös halua ja tilaa hiljaisuudelle. Kävely metsässä vaikkakin vain muutamien minuuttien hiljaisuudessa voi olla monelle uusi kokemus. Kaukana kuuluva haukunta saa miettimään onko paikalla vain koiria ja eri lintujen äänet arvuuttelemaan mistä lajista on kysymys?

Äkäskeron päälle matkalla Peurakaltioon syksyinen Riekonmarja on järjestänyt sellaisen värillisen ilotulituksen, että se saa unohtamaan kauempana taustalla olevan sumun ja usvan, joka peittää maiseman.

Melu elämässä on usein sellaista, että se estää näkemästä lähelle.

Onko niin, että hiljaisuuden tehtävä ihmisen elämässä on näyttää lähelle... Mitä kaunista siinä on? Mitä elämässä on sellaista, johon voi olla tyytyväinen. Mistä voi olla kiitollinen ja iloinen. Kenelle voi tänään sanoa arvostavan palautteen ja kauniit sanat.

Järvenpään Ladun vastuunkantajat ovat järjestäneet matkalaisille sellaisen ruskamatkan, että kiitokseksi tänään ojennamme heille muistona kaikki kauniit tunturin päällä olleet Riekkonmarjat. Ilta kodassa lettuja paistaessa ja yhdessä yhteyttä kokien kertoivat jokaiselle, miten hyvän, ainutlaatuisen ja antoisan matkan olimme saaneet.

Siksi on lupa mykistyä lähellä olevan elämän värien yltäkylläisyyteen. Ja sitten yrittää vain katsella kauas. Hiljaisuus on lupa nähdä lähelle. Kiitos matkasta ja päivästä, jonka sain.

22.9.2017

Tämän päivän patikointiin ei kuulunut korkeiden tuntureiden valloitusta. Se sopi hyvin syyspäiväntasaukseen, jolloin yö ja päivä ovat tasan yhtä pitkiä. Lommoltunturi ja Mustakero sekä matka kohti Keimiöjärven päivätupaa oli peruspatikointia tavallisella metsäpolulla sumussa ja pienessä tihkusateessa. Matkalla ei ollut paljon kuvattavaa, maastossa vaihtelua eivätkä näköalat olleet aina niin häikäiseviä. Käppyräpuita edessä, vetisiä maaston kohtia, jossa kengät kastuivat ja pitkiä pitkospuita.

Ihminen joka luulee, että elämä on vain patikointia auringossa, maisemat aina upeita ja matkan teko esteetöntä on tietämätön kokonaisuudesta.

Tavallinen ja tylsä reitti on muistutus, että tavallinen on erikoista. Tylsä upeaa ja ruma kaunista. Ihminen vierelläsi se tärkein. Elämään kuuluvat tavalliset normipäivät, jolloin ei ole mitään erikoista. Siihen kuuluvat kulkeminen tihkusateessa ja sumussa. Aina ei näe koko tietä eteenpäin. Joskus elämän täyttävät erilaiset vastoinkäymiset, mutta juuri silloin on hyvä tietää, että asioilla on tapana järjestyä. Sumu väistyy, tylsä reitti päättyy ja märät vaatteet sekä kengät voi kuivattaa. Patikointi tällaisissa maisemissa opettaa kiittämään kaikesta, odottomaan nousua ylös ja nauttimaan maisemasta joka tänään annettiin.

Vaikka tunturit ovat upeita ja niille on hienoa kiivetä, niitäkään ei riitä loputtomiin. Reitit tunturien rinteillä ja alemmilla paikoilla muistuttavat muistelemaan korkeampia kokemuksia. Joskus pitää tyytyä siihen, että arki alhaalla on riittävän upeaa ja läheltä näkee usein kauemmas kuin oletamme. Ei tarvitse haikailla muiden elämän perään, kadehtia näkyvillä olevien elämää ja ajatella että toisilla on aina paremmin. Minun oma pieni arkeni voi olla kaunista juuri siinä tasaisuudessa ja tavallisuudessa. Tällainen kokemus oli tänään päättää yhteiset patikoinnit. Tavallinen reitti ja maisema on riittävä.

23.9.2017

Paluumatka pysähdyksineen sujui erilaisissa tunnelmissa kuin meno viikko sitten matkan alussa. Jokainen sai eri tavalla käydä läpi yhteistä matkaa ja omaa ainutlaatuista kokemusta.

Sanat olivat vähissä.

Maailma on täytetty sanoilla. Pitkillä keskusteluilla, loputtomilla väittelyillä, lauseilla joita kukaan ei kuuntele ja sanoilla, jotka eivät löydä kuulijaa ja kuuntelijaa. Tunturi oli ja on armollinen. Se kuuli ja kuuntelee.

Sanat sanotut ajallansa.

Illan hämärtyessä matkalaisten linja-auto kaartaa samalle paikalle kuin mistä se lähti yli viikko sitten. Kaupungin valot ovat syttyneet pian pimenevää yötä vasten.

Muistin keltaisen lehden, joka tunturissa lensi silmieni edessä.

*Teksti: Tapa
Kuvat: Arska*